

17P/230/22

(To be filled up by the candidate by blue/black ball-point pen)

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Roll No. (Write the digits in words)

Serial No. of OMR Answer Sheet

2017

73

Day and Date

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

(Use only **blue/black ball-point pen** in the space above and on both sides of the **Answer Sheet**)

1. Within 30 minutes of the issue of the Question Booklet, check the Question Booklet to ensure that it contains all the pages in correct sequence and that no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall *except the Admit Card without its envelope*.
3. *A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided. Only the Answer Sheet will be evaluated.*
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. *On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.*
6. *No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet no. and Set no. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.*
7. *Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfair means.*
8. *Each question in this Booklet is followed by four alternative answers. For each question, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet.*
9. For each question, darken only one circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back page of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. Deposit only **OMR Answer Sheet** at the end of the Test.
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 24

(उपर्युक्त निर्देश हिन्दी में अन्तिम आवरण पृष्ठ पर दिये गए हैं।)

SEAL

17P/230/22

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

17P/230/22

No. of Questions : 120

प्रश्नों की संख्या : 120

Time : 2 Hours

Full Marks : 360

समय : दो घण्टे

पूर्णांक : 360

Note : (1) Attempt as many questions as you can. Each question carries 3 (three) marks. **One mark will be deducted for each incorrect answer. Zero mark will be awarded for each unattempted question.**

अधिकाधिक प्रश्नों को हल करने का प्रयत्न करें प्रत्येक प्रश्न 3 (तीन) अंकों का है। प्रत्येक गलत उत्तर के लिए एक अंक काटा जायेगा। प्रत्येक अनुत्तरित प्रश्न का प्राप्तांक शून्य होगा।

01. श्री चामुंडराये करवियले । श्री गंगराये सुत्ताले करवियले । या ओळी कोणत्या शिलालेखातील आहेत :

(1) श्रवणवेळगोळचा शिलालेख	(2) दिवे आगरचा ताम्रपट
(3) पळसदेवचा शिलालेख	(4) पंढरपूरचा शिलालेख

02. 'संत वाटिकेतील जाईची वेल' असे कोणाचे वर्णन केले जाते :

(1) मुक्ताबाई	(2) बहिणाबाई
(3) जनाबाई	(4) कान्होपात्रा

03. दत्त संप्रदायिकांचा आदरणीय ग्रंथ कोणता ?

(1) गुरुचरित्र	(2) दासबोध
(3) अमृतानुभव	(4) ज्ञानेश्वरी

17P/230/22

04. संत एकनाथांचा अखेरचा ग्रंथ कोणता ?

- (1) गीतासार (2) रुक्मीणी स्वयंवर
(3) आनंदलहरी (4) भावार्थरामायण

05. प्, फ्, व्, भ् हे

- (1) दन्तौष्ठ्य स्वन आहेत. (2) तालव्य स्वन आहेत.
(3) ओष्ठ्य स्वन आहेत. (4) दन्त्य स्वन आहेत.

06. 'श्यामची आई' या प्रसिद्ध पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत

- (1) साने गुरुजी (2) प्र. के अत्रे
(3) कुसुमाग्रज (4) केशवसुत

07. 'रीती म्हणजे शैली' हाच काव्याचा आत्मा आहे. हा विचार कोणी ... ?

- (1) मम्मट (2) वामन
(3) अमैत्र (4) भरत

मांडला

08. आधुनिक कादंबरीचे जनक कोणास म्हटले जाते

- (1) श्री. व्य. केतकर (2) वि. स खांडेकर
(3) श्री. ना पेंडसे (4) ह. ना. आपटे

09. पुढीलपैकी कोणती कादंबरी आनंद यादव यांची नाही.

- (1) गोतावळा (2) माऊली
(3) धग (4) नटरंग

10. प्र. ई. सोनकांबळे यांच्या आत्मकथनाचे नाव सांगा

- (1) गवाळ (2) आठवणींचे पक्षी
(3) बलुतं (4) तराळ अंतराळ

11. 'कोसला' या कादंबरीचे लेखक कोण आहेत ?
- (1) भालचंद्र नेमाडे (2) अरविंद गोखले
(3) पु. भा. भावे (4) व्यंकटेश माडगूळकर
12. खालीलपैकी कोणती अल्पप्राण व्यंजने आहेत
- (1) घ, झ, भू (2) ख, छ, ट्
(3) ह, थ, फ् (4) क्, च्, ट्
13. संस्कृतमधून बदल होऊन मराठीत येणा-या शब्दांना
- (1) तत्सम (2) देशी
(3) तद्भव (4) परकीय
14. खालीलपैकी कोणती व्यंजने शब्दारंभी येत नाहीत.
- (1) ळ, ण् (2) म्, भू
(3) क्, प् (4) य्, र्
15. 'साळई चे घर मेणाचे । काउळेयाचे घर सेणाचे ।' ही लोककथा कोणत्या महानुभव ग्रंथात आली आहे.
- (1) दृष्टांतपाठ (2) लीळाचरित्र
(3) मूर्तीप्रकाश (4) सूत्रपाठ
16. 'साष्टांग नमस्कार' या गाजलेल्या नाटकाचे लेखक
- (1) केशवकुमार (2) केशवसुत
(3) कुसुमाग्रज (4) गोविंदाग्रज

17P/230/22

17. 'केशकुमार' म्हणजे

(1) रा. ग. गडकरी	(2) प्र. के अत्रे
(3) कृ. के. दामले	(4) वि. वा शिरवाडकर

18. 'फुलामुलांचे कवी' असे कोणास म्हटले आहे

(1) बालकवी	(2) कुसुमाग्रज
(3) माधव ज्युलियन	(4) ना. वा टिळक

19. दुसरे केशवसूत म्हणून गंगाधर गाडगीळ यांनी कोणास गौरविले आहे ...

(1) वा. भ. बोरकर	(2) माधव ज्युलियन
(3) वा. सी. मर्ढेकर	(4) आत्माराम रावजी देशपांडे

20. 'व्यंग्यार्थ' निर्माण करणा-या शक्तीस

(1) संकेतार्थ म्हणतात.	(2) अभिधा म्हणतात.
(3) व्यंजना म्हणतात	(4) लक्षणा म्हणतात.

21. कोणत्या भाषाभ्यास पध्दतीच्या मदतीने भाषेचा इतिहास शोधता येता.

(1) तौलनिक	(2) ऐतिहासिक
(3) संरचनात्मक	(4) वर्णनात्मक

22. 'गदिमा' हे टोपनाव कोणाचे आहे.

(1) ग. दि. माडगूळकर	(2) गो. वि. करंदीकर
(3) रा. ग. गडकरी	(4) गो. गो. मुजुमदार

23. मराठीतील पहिले मासिक कोणते ?
 (1) प्रभाकर (2) दर्पण
 (3) सत्यशोधक (4) केसरी
24. खालीलपैकी कोणते खंडकाव्य वि. दा. सावरकर यांनी लिहिले आहे.
 (1) जयमंगला (2) विरहतरंग
 (3) इंदिरा (4) कामला
25. एकापिढीकडून दुस-या पिढीकडे मौखिक परंपरेने चालत आलेले वाङ्मय म्हणजे ?
 (1) ग्रामीणसाहित्य (2) आदिवासीसाहित्य
 (3) लोकसाहित्य (4) दलितसाहित्य
26. 'सुंदरा मना मध्ये भरली' या लोकप्रिय लावणीचे कवी कोण आहेत?
 (1) रामजोशी (2) सगणभाऊ
 (3) प्रभाकर (4) होनाजी बाळा
27. 'मनाचे श्लोकांची रचना कोणत्या वृत्तावर आधारलेली आहे ?
 (1) शार्दूलविक्रीडित (2) मालिनी
 (3) भुजंगप्रयात (4) आर्या
28. 'शबरी' या कादंबरीच्या लेखिका
 (1) कमल देसाई (2) मालतीबाई बेडेकर
 (3) कुसुमावती देशपांडे (4) गौरी देशपांडे
29. दोन किंवा अधिक भाषांचा तुलनात्मक अभ्यास करणारी अभ्यासपध्दती कोणती
 (1) तौलनिक (2) वर्णनात्मक
 (3) संरचनात्मक (4) ऐतिहासिक

30. 'श्रवण हे जीवनास उपयुक्त आहे पण आवश्यक नाही' हे विधान
- (1) बरोबर आहे. (2) फसवे आहे.
(3) चुक आहे. (4) काल्पनिक आहे.
31. केवळ 'स्वन' निर्मितीचेच कार्य करणारा एकमेव अवयव कोणता
- (1) जीभ (2) दात
(3) स्वरतंत्री (4) ओठ
32. 'म्हातारी जीजासक : म्हातारी चर्चक : म्हातारी एथ काही पूसतची असे' अशी महदंवेची स्तुती कोणी केली आहे.
- (1) श्री. गोविंदप्रभू उर्फ गुंडमराऊळ (2) श्री चक्रधर
(3) केसोबास (4) नरेंद्र
33. कोणत्या संतामुळे भारूड हा प्रकार लोकप्रिय झाला
- (1) संत ज्ञानेश्वर (2) संत तुकाराम
(3) संत नामदेव (4) संत एकनाथ
34. बालकवी म्हणून कोणत्या कवीस ओळखले जाते.
- (1) आत्माराम रावजी देशपांडे (2) त्र्यंबक बापूकी ठोंमरे
(3) वि. वा शिरवाडकर (4) बा. भ. घोरकर
35. आम्हा घरी धन शब्दांचीच रत्ने । शब्दांचीच शस्त्रे यत्न करू । ही रचना कोणाची आहे.
- (1) संत ज्ञानेश्वर (2) संत तुकाराम
(3) संत नामदेव (4) संत एकनाथ

36. पोवाडा हे केवळ श्राव्य नव्हे, ते दृश्य काव्यही आहे हे मत कोणी मांडले ...
- (1) वि. का राजवाडे (2) रा. चिं हेरे
(3) म. ना सहस्त्रबुध्दे (4) अ. ब कोल्हटकर
37. 'र' हे कपीत व्यंजन आहे, हे विधान
- (1) बरोबर आहे. (2) फसवे आहे.
(3) चुक आहे. (4) काल्पनिक आहे.
38. ज्या स्वरांचा उच्चार करताना ओठ पूर्ण गोलाकार असतील त्या स्वरांना काय म्हणतात.
- (1) आवृत्ताकार (2) वृत्ताकार
(3) पश्च्य (4) संवृत्त
39. 'मुंगी उडाली आकाशी । तिने गिळिले सूर्याशी ।' ही कुटरचना कोणाची आहे.
- (1) संत कान्होपात्रा (2) संत जनाबाई
(3) संत मुक्ताबाई (4) संत बहिणाबाई
40. महानुभावांचा वेद असे कोणत्या ग्रंथास म्हटले जाते.
- (1) दृष्टांतपाठ (2) लीळाचरित्र
(3) मूर्तीप्रकाश (4) सूत्रपाठ
41. लक्ष्मीबाई टिळकांच्या आत्मचरित्राचे नाव सांगा
- (1) स्मृतिचित्रे (2) सहवास
(3) सांगते ऐका (4) आमच्या आयुष्यातील काही आठवणी

42. खालीलपैकी कोणता अलंकाराचा प्रकार नाही.

(1) अभिधा	(2) अनुप्रास
(3) श्लेष	(4) अतिशयोक्ती

43. मराठी व्युत्पत्ती कोशाचे कर्ते कोण ?

(1) अ. ना देशपांडे	(2) शं. ग दाते
(3) व. वि कुलकर्णी	(4) कृ. पा कुलकर्णी

44. 'आई एक नाव असतं, घरातल्या घरात गजबजलेलं गाव असतं' या प्रसिध्द ओळी कोणत्या कवीच्या आहेत. ?

(1) फ. मुं शिंदे	(2) फ. म शहाजिंदे
(3) विंदा करंदीकर	(4) यशवंत

45. संत ज्ञानेश्वरांनी ज्ञानेश्वरी कोठे सांगितली ?

(1) पैठण	(2) देहू
(3) नेवासा	(4) आळंदी

46. दुस-याच्या जीवनाची लिहिलेली कहाणी म्हाणजे

(1) चरित्र	(2) आत्मचरित्र
(3) कथा	(4) कादंबरी

47. खालीलपैकी कोणती समीक्षापध्दती नाही ?

(1) आदिव्यथात्मक	(2) आस्वादक
(3) मानसशास्त्रीय	(4) काल्पनिक

48. 'स्वामी' ही ऐतिहासिक कादंबरी कोणी लिहिली ?
- (1) ह. ना. आपटे (2) रणजित देसाई
(3) रा. भि. गुंजीकर (4) ना. स इनामदार
49. साहित्याचे माध्यम कोणते ?
- (1) चित्र (2) कल्पना
(3) शब्द (4) विचार
50. खालीलपैकी कोणत्या लेखकास ज्ञानपीठ मिळालेला नाही ?
- (1) विंदा करंदीकर (2) वि. वा शिरवाडकर
(3) वि. स खांडेकर (4) राम गणेश गडकरी
51. खालीलपैकी कोण संत नामदेव यांचे गुरु आहेत. ?
- (1) विसोबा खेचर (2) निवृत्तीनाथ
(3) गोरक्षनाथ (4) संत ज्ञानेश्वर
52. 'उपेक्षितांचे अंतरंग' हा कथासंग्रह कोणी लिहिला आहे. ?
- (1) श्री. ना. पेंडसे (2) अरविंद गोखले
(3) श्री. व्यं केतकर (4) श्री. म. माटे
53. 'स्वन' निर्मितीसाठी खालीलपैकी कोणत्या अवयवाची मदत होते.
- (1) जीभ (2) नाक
(3) डोळा (4) कान

54. स्वरांच्या मदतीशिवास उच्चार होत नाही त्यांना

- (1) व्यंजन म्हणतात. (2) स्वर म्हणतात
(3) संयुक्त स्वर म्हणतात (4) संयुक्त व्यंजने म्हणतात.

55. अंतर-बहिर्वर्तुळ सिद्धान्त कोणी मांडला आहे ?

- (1) चॉम्स्की (2) सस्यूर
(3) होर्नो (4) पा. दा. गुणे

56. दोन शब्दांमधील अर्थामध्ये समानता असते त्यांना

- (1) अर्थप्रशरती म्हणतात (2) एकअर्थी शब्द म्हणतात.
(3) समानार्धीकरण म्हणतात (4) समानार्थी शब्द म्हणतात.

57. खालीलपैकी कोणते स्वनिमनिश्चितीचे तत्त्व नाही

- (1) सदृश्ययुग्मांच्या जोड्या शोधणे (2) समानार्थी शब्द शोधणे
(3) वास्तवता (4) अल्पतमयुग्मांच्या जोड्या शोधणे

58. मराठीने खालीलपैकी कोणते स्वर नाकारलेले आहेत. ?

- (1) अ आ (2) ए अँ
(3) अँ अः (4) इ उ

59. दोलताना वाक्यामध्ये, शब्दांमध्ये जो स्वरांचा चढउतार केला जातो त्यास

- (1) सुरावली म्हणतात. (2) आघात म्हणतात.
(3) थलाघात म्हणतात. (4) नासिक्यरंजन म्हणतात.

60. अर्थविचाराला भाषेचे
- (1) सामाजिक शास्त्र म्हणतात. (2) भाषाशास्त्र म्हणतात.
 (3) व्युत्पत्तीशास्त्र म्हणतात. (4) मानसशास्त्र म्हणतात.
61. मराठीच्या जन्मावर पुढीलपैकी कोणत्या भाषेचे ऋण आहे ?
- (1) इंग्रजी (2) तमिळ
 (3) अपभ्रंश (4) फार्सी
62. मराठीतील वैध - गुणे हा गाजलेला वाद कशाशी संबंधीत आहे.
- (1) जीवनवादाशी (2) भाषेच्या उत्पत्तीशी
 (3) कलावादाशी (4) भाषेच्या विकासासाठी
63. खालीलपैकी कोणता घटक तमाशा संबंधीत नाही.
- (1) पोवाडा (2) लावणी
 (3) गवळण (4) वग
64. स्वतःच्या जीवनाबद्दल स्वतः केलेले लेखन म्हणजे
- (1) कादंबरी होय. (2) आत्मचरित्र होय.
 (3) लघुकादंबरी होय. (4) कथा होय.
65. 'ऊस डोगा परि। रस नोहे डोगा।.....' या अभंगाचे कर्ते.....
- (1) चोखामेळा (2) नरहरी सोनार
 (3) सावतामाळी (4) तुकाराम

66. 'नलदमयंती स्वयंवर आख्यान' ची निर्मिती कोणत्या पंडीत कवीने केली आहे. ?
- (1) रघुनाथ पंडीत (2) मुक्तेश्वर
(3) वामन पंडीत (4) दासोपंत
67. एककालिक भाषाभ्यासपध्दती असे कोणत्या भाषाभ्यासपध्दतीस संबोधले जाते.
- (1) वर्णनात्मक भाषाभ्यासपध्दती (2) ऐतिहासिक भाषाभ्यासपध्दती
(3) तौलनिक भाषाभ्यासपध्दती (4) सामाजिक भाषाभ्यासपध्दती
68. माझी मुक्ताई भुक्ताई दहा वर्साचं लेकरु। चांगदेव योगीयानं तिले मानलं रे गुरु।
ही रचना कोणाची आहे. ?
- (1) शांता शेळके (2) इंदिरा संत
(3) सुरेश भट (4) बहिणाबाई चौधरी
69. 'सविकल्प समाधा' ही उपपत्ती कोणी मांडली आहे. ?
- (1) रा. ग जाधव (2) न. चिं. केळकर
(3) वा. सी मर्ढेकर (4) रा. श्री जोग
70. भरतमुर्नीचा प्रसिद्ध ग्रंथ कोणता ?
- (1) पासोडी (2) रुक्मीणीस्वयंवर
(3) काव्यशास्त्र (4) नाटयशास्त्र
71. मराठीत नाटयछटा हा प्रकार कोणी आणला ?
- (1) दिवाकर (2) महात्मा फुले
(3) कृ. प्र. खाडीलकर (4) मामा वरेरकर

72. मराठीतील पहिल्या स्त्री नाटककार कोणास मानले जाते. ?
 (1) पद्मा गोळे (2) गिरीजाबाई केळकर
 (3) तारा वनारसे (4) वृंदा दंडवते
73. प्रतिभावंताच्या निर्माणक्षमतेची उत्कट अवस्था म्हाणजे
 (1) कल्पना (2) भावना
 (3) स्फूर्ती (4) उत्पेक्षा
74. संस्कृत साहित्यशास्त्रात किती भाव सांगितलेले आहेत.
 (1) आठ (2) नऊ
 (3) सात (4) पाच
75. 'कलेसाठी कला आणि जीवनासाठी कला' हा वाद कोणत्या साहित्यिकांमध्ये झाला
 (1) जोगळेकर-मोरे (2) वैद्य-गुणे
 (3) नेमाडे-कुलकर्णी (4) फडके-खांडेकर
76. 'औचित्य' हाच काव्याचा आत्मा आहे असा सिद्धान्त कोणी मांडला आहे. ?
 (1) क्षेमेंद्र (2) आनंदवर्धन
 (3) वामन (4) दासोपंत
77. कादंबरीचा गाभा कोणत्या घटकास म्हणता येईल.
 (1) वातावरणनिर्मिती (2) प्रतिमा
 (3) भाषा (4) कथानक
78. महायुद्धाची पार्श्वभूमी असलेली कादंबरी
 (1) रणांगण - विश्राम वेडेकर (2) सावित्री - पु. शि रेगे
 (3) अमृतवेल - वि. स खांडेकर (4) धग - उद्धव शेळके

79. 'लग्नाची वेडी' या नाटकाचे नाटककार

(1) कृ. प्र. खाडीलकर	(2) प्र. के अत्रे
(3) राम गणेश गडकरी	(4) मामा वरेरकर

80. खालीलपैकी कोणती बोली भाषेची वैशिष्ट्ये आहेत ?

(1) अध्ययन व कायद्याची भाषा	(2) शिक्षणाची व तंत्रज्ञानाची भाषा
(3) जिवंतपणा, लवचिकता	(4) कृत्रिमपणा, दुर्बोधता

81. बहिणाबाई चौधरी यांनी कोणत्या बोलीभाषेत काव्यनिर्मिती केली आहे.?

(1) अहिराणी	(2) व-हाडी
(3) कोकणी	(4) नागपूरी

82. 'अपूर्वाई' या ललितगद्याचे लेखक

(1) पु. ल. देशपांडे	(2) कुसुमावती देशपांडे
(3) वि. स. खांडेकर	(4) इंदिरा संत

83. 'केसरी' हे मासिक कोणी सुरू केले ?

(1) लोकमान्य टिळक	(2) बाळशास्त्री जांभेकर
(3) गो. ग. आगरकर	(4) लोकहितवादी

84. भाषावैज्ञानिकांच्या मते कोणत्याही भाषेत साधारणतः किती स्वनिम असतात.?

(1) 100 च्या आसपास	(2) 20 च्या आसपास
(3) 50 च्या आसपास	(4) 150 च्या आसपास

85. 'वृक्षवल्ली आम्हा सोयरे वनचरे। पक्षी ही सुस्वरे आळविती।' या अभंगाचे कर्ते
 (1) संत चोखामेळा (2) संत सावतामाळी
 (3) संत एकनाथ (4) संत तुकाराम
86. 'सुसंगति सदा घडो। सृजन वाक्ये कानी पडो।' हे प्रसिद्ध वचन कोणी रचिले आहे ?
 (1) वामनपंडीत (2) मोरोपंत
 (3) नागेश (4) रामदास
87. 'स्नेहयासाठी पदरमोड पण, जामीन कुणाला राहू नको' हा फटका कोणी रचिला ?
 (1) अनंत फंदी (2) रामजोशी
 (3) प्रभाकर (4) होनाजी बाळा
88. खालीलपैकी कोणते भाषेचे प्रमुख अंग नाही ?
 (1) ध्वनिविचार (2) अर्थविचार
 (3) व्याकरण (4) लिपी.
89. 'प्रयत्ने वाळुचे कण रगडिता तेलही गळे' असा उपदेश कोणी केला आहे ?
 (1) मुक्तेश्वर (2) तुकाराम
 (3) नामदेव (4) वामन पंडीत
90. मराठीचा जन्मकाळ ठरविण्यासाठी खालीलपैकी सर्वात विश्वसनीय साधन कोणते ?
 (1) शिलालेख-ताम्रपट (2) वाङ्मय
 (3) ऐतिहासिक उल्लेख (4) लोकसाहित्य
91. खालीलपैकी कोणाचा गौरव 'प्रेमाचे शाहीर' म्हणून केला जातो ?
 (1) केशवसुत (2) कुसुमाग्रज
 (3) केशवकुमार (4) गोविंदाग्रज
92. खालीलपैकी कोणता ग्रंथ महात्मा फुले यांचा नाही ?
 (1) शेतक-यांचा आसूड (2) माझे विद्यापीठ
 (3) ब्राह्मणाचे कसब (4) गुलामगिरी

93. इसवी सनाच्या आठव्या शतकातील कोणत्या ग्रंथात 'दडमडह सामलंगे, सहिरे अहिमाण कलहसीलेय । दिण्णले गहिल्ले उल्लविरे तत्थ मरहट्टे ।' असे मराठी माणसाचे वर्णन आले आहे.
- (1) ज्ञानेश्वरी - संत ज्ञानेश्वर (2) विवेकसिंधू - मुकुंदराज
(3) जोतिषरत्नमाला - श्रीपती (4) कुवलयमाला - उद्योतनसुरी
94. 'सहवास' या आत्मचरित्राच्या लेखिका
- (1) लक्ष्मीबाई टीळक (2) रमाबाई रानडे
(3) लीलाबाई पटवर्धन (4) आनंदीबाई शिर्के
95. 'अक्करमाशी' या आत्मकथनाचे लेखक
- (1) उत्तम बंडू तुपे (2) शरणकुमार लिंगाळे
(3) दया पवार (4) दादासाहेब मोरे
96. पथनाटय म्हणजे
- (1) रस्त्यावर सादर होणारे (2) एक अंक असलेले
(3) तिनअंकी नाटक (4) बंदिस्त सभागृहात सादर होणारे
97. वारकरी संप्रदायातील कोणत्या संतांना पायाची उपमा दिली जाते ?
- (1) संत ज्ञानेश्वर (2) संत नामदेव
(3) संत एकनाथ (4) संत तुकाराम
98. संत आणि पंडित कवी यांना जोडणारा दुवा कोणाला म्हटले जाते ?
- (1) मुक्तेश्वर (2) मोरोपंत
(3) वामन पंडित (4) रघुनाथ पंडित

99. घाशीराम कोतवाल, गिधाडे, सखाराम बाईडर या नाटकांचे लेखक
- (1) गो. ब. देवल (2) प्र. के. अत्रे
(3) विजय तेंडुलकर (4) वसंत कानेटकर
100. खालीलपैकी कोणाला ज्ञानकोशकार म्हणून ओळखले जाते ?
- (1) श्री. व्यं. केतकर (2) रा. ग. जाधव
(3) तर्कतीर्थ लक्ष्मणशास्त्री जोशी (4) रा. श्री. जोग
101. कोणत्या नाटककाराने 'कीचकवध', 'भाऊबंदकी' या नाटकांची निर्मिती करून छुपेपणाने परकीय सत्तेवर हल्ला चढविला होता.
- (1) कृ. प्र. खाडिलकर (2) गो. ब. देवल
(3) आण्णासाहेब किलोस्कर (4) श्री. कृ. कोल्हटकर
102. "जैसी पुष्पामांजी पुष्प मोगरी, की परिमळा माजी कस्तुरी। तैसी भासामांजी साजिरी। मराठीया।" ही मराठीची थोरवी ख्रिस्तपुराण ग्रंथातून कोणी केली आहे ?
- (1) संत ज्ञानेश्वर (2) संत तुकराम
(3) फादर थॉमस स्टीफन्स (4) फादर क्रुवा
103. 'तुतारी' या क्रांतिकारक कवितेचे कवी ?
- (1) म. ना. अदवंत (2) केशवसूत
(3) भा. रा. तांबे (4) केशवकुमार
104. खालीलपैकी कोणते नाटक गोविंद बल्लाळ देवल यांचे नाही ?
- (1) संगीत शारदा (2) संशयकल्लोळ
(3) संगीत एकच प्याला (4) झुंझारराव

17P/230/22

105. आर्यावृत्ताब्दारे मराठी भाषा संपन्न करणारा कवी

(1) मोरोपंत	(2) वामनपंडीत
(3) मुक्तेश्वर	(4) दासोपंत

106. 'संघर्ष' हा नाटकाचा

(1) शरीर आहे	(2) विषय आहे
(3) मन आहे	(4) आत्मा आहे.

107. यथार्थदीपिकाकार आणि आख्यानकवी म्हणून कोणते पंडीत कवी ओळखले जातात ?

(1) रघुनाथ पंडीत	(2) दासोपंत
(3) वामन पंडीत	(4) मोरोपंत

108. कॅथॉर्सिसचा सिद्धान्त कोणी मांडला आहे ?

(1) प्लेटोने	(2) शेक्सपीअरने
(3) चॉम्स्कीने	(4) अरिस्टॉटलने

109. 'मऊ मेणाहुनि आम्ही विष्णुदास । कठिण वज्रास भेदू ऐसे । असे कोणी म्हटले आहे.

(1) संत ज्ञानेश्वर	(2) संत नामदेव
(3) संत एकनाथ	(4) संत तुकाराम

110. 'महाराष्ट्राचे वाल्मिक' कोणास म्हटले जाते ?

(1) केशवकुमार	(2) कुसुमाग्रज
(3) गदिमा	(4) गिरिश

111. 'माणूस' या प्रसिद्ध कादंबरीचे लेखक
- (1) मंगेशराव तेलंग (2) गिरीश कर्नाड
(3) मनोहर तल्हार (4) बाबुराव अर्नाळकर
112. विशाखा, जीवनलहरी, मराठी माती या कवितासंग्रहाचे कवी
- (1) केशवकुमार (2) कुसुमाग्रज
(3) केशवसुत (4) गिरिश
113. 'धुक्यातून लाल ता-याकडे' या प्रवासवर्णनपर पुस्तकाचे लेखक कोण आहेत ?
- (1) रा. भि. जोशी (2) पु. ल. देशपांडे
(3) अनंत काणेकर (4) म. ना. अदवंत
114. व्यक्ती आणि वल्ली, गणगोत, गुण गाईन आवडी या व्यक्तिचित्रांच्या संग्रहांचे लेखक
- (1) वा. ल. कुलकर्णी (2) शांता शेळके
(3) वि. द. घाटे (4) पु. ल. देशपांडे
115. 'पाचोळा' या कादंबरीचे कादंबरीकार
- (1) रा. रं. बोराडे (2) उद्धव शेळके
(3) आनंद यादव (4) सदानंद देशमुख
116. वि. स खांडेकरांच्या कोणत्या कादंबरीस ज्ञानपीठ पुरस्कार लाभलेला आहे ?
- (1) अमृतवेल (2) ययाति
(3) दोन ध्रुव (4) कौचवध

117. 'बारोमास' या कादंबरीचे लेखक

(1) रा. रं. बोराडे	(2) उद्धव शेळके
(3) आनंद यादव	(4) सदानंद देशमुख

118. माझ्या कवितेला यावा शेणामातीचा दर्बळ। तिने करावी जतन काटयाकुटयात हिरवळ।' या कवितेच्या ओळी कोणत्या कवींच्या आहेत ?

(1) इंद्रजित भालेराव	(2) विट्ठल वाघ
(3) ना. धो. महानोर	(4) आनंद यादव

119. किर्तीकाव्य असे पोवाडयास कोणी म्हटले आहे ?

(1) म. वा. सहस्त्रबुध्दे	(2) रा. श्री. जोग
(3) गो. ग. आगरकर	(4) विष्णुशास्त्री चिपळूणकर

120. आऊ, अण्या, अण्णा हे शब्द कोणत्या भाषेतून मराठीत आले आहेत.

(1) तमिळ	(2) फार्सी
(3) कानडी	(4) इंग्रजी

17P/230/22

ROUGH WORK
रफ़ कार्य

अभ्यर्थियों के लिए निर्देश

(इस पुस्तिका के प्रथम आवरण पृष्ठ पर तथा उत्तर-पत्र के दोनों पृष्ठों पर केवल नीली-काली बाल-प्वाइंट पेन से ही लिखें)

1. प्रश्न पुस्तिका मिलने के 30 मिनट के अन्दर ही देख लें कि प्रश्नपत्र में सभी पृष्ठ मौजूद हैं और कोई प्रश्न छूटा नहीं है। पुस्तिका दोषयुक्त पाये जाने पर इसकी सूचना तत्काल कक्ष-निरीक्षक को देकर सम्पूर्ण प्रश्नपत्र की दूसरी पुस्तिका प्राप्त कर लें।
2. परीक्षा भवन में लिफाफा रहित प्रवेश-पत्र के अतिरिक्त, लिखा या सादा कोई भी खुला कागज साथ में न लायें।
3. उत्तर-पत्र अलग से दिया गया है। इसे न तो मोड़ें और न ही विकृत करें। दूसरा उत्तर-पत्र नहीं दिया जायेगा। केवल उत्तर-पत्र का ही मूल्यांकन किया जायेगा।
4. अपना अनुक्रमांक तथा उत्तर-पत्र का क्रमांक प्रथम आवरण-पृष्ठ पर पेन से निर्धारित स्थान पर लिखें।
5. उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर पेन से अपना अनुक्रमांक निर्धारित स्थान पर लिखें तथा नीचे दिये वृत्तों को गाढ़ा कर दें। जहाँ-जहाँ आवश्यक हो वहाँ प्रश्न-पुस्तिका का क्रमांक तथा सेट का नम्बर उचित स्थानों पर लिखें।
6. ओ० एम० आर० पत्र पर अनुक्रमांक संख्या, प्रश्नपुस्तिका संख्या व सेट संख्या (यदि कोई हो) तथा प्रश्नपुस्तिका पर अनुक्रमांक और ओ० एम० आर० पत्र संख्या की प्रविष्टियों में उपरिलेखन की अनुमति नहीं है।
7. उपर्युक्त प्रविष्टियों में कोई भी परिवर्तन कक्ष निरीक्षक द्वारा प्रमाणित होना चाहिये अन्यथा यह एक अनुचित साधन का प्रयोग माना जायेगा।
8. प्रश्न-पुस्तिका में प्रत्येक प्रश्न के चार वैकल्पिक उत्तर दिये गये हैं। प्रत्येक प्रश्न के वैकल्पिक उत्तर के लिए आपको उत्तर-पत्र की सम्बन्धित पंक्ति के सामने दिये गये वृत्त को उत्तर-पत्र के प्रथम पृष्ठ पर दिये गये निर्देशों के अनुसार पेन से गाढ़ा करना है।
9. प्रत्येक प्रश्न के उत्तर के लिए केवल एक ही वृत्त को गाढ़ा करें। एक से अधिक वृत्तों को गाढ़ा करने पर अथवा एक वृत्त को अपूर्ण भरने पर वह उत्तर गलत माना जायेगा।
10. ध्यान दें कि एक बार स्याही द्वारा अंकित उत्तर बदला नहीं जा सकता है। यदि आप किसी प्रश्न का उत्तर नहीं देना चाहते हैं, तो संबंधित पंक्ति के सामने दिये गये सभी वृत्तों को खाली छोड़ दें। ऐसे प्रश्नों पर शून्य अंक दिये जायेंगे।
11. रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के मुखपृष्ठ के अंदर वाला पृष्ठ तथा उत्तर-पुस्तिका के अंतिम पृष्ठ का प्रयोग करें।
12. परीक्षा के उपरान्त केवल ओ एम आर उत्तर-पत्र परीक्षा भवन में जमा कर दें।
13. परीक्षा समाप्त होने से पहले परीक्षा भवन से बाहर जाने की अनुमति नहीं होगी।
14. यदि कोई अभ्यर्थी परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग करता है, तो वह विश्वविद्यालय द्वारा निर्धारित दंड का काफ़ी भागी होगा।